

bona tarda,

abans de res, vull agrair la invitació a dirigir-me a tots vostès, tant a l'artista noemí carrau, com a màbel gual i a l'orgia dei sensi, l'obrador on van cuinant projectes artístics i poètics dels que aquest és, sense dubte, un dels més importants.

Vull fer primer de tot una petita introducció: advertir que aquestes paraules no tenen ni intenció ni possibilitat d'explicar aquestes obres. Ni les meves ni les de qualsevol altre, ja que el llenguatge de la paraula no serveix per explicar el llenguatge de les imatges. No el pot substituir. El llenguatge crea un món paral·lel i les explicacions no expliquen res més enllà de si mateixes.

Sóc del que els que creuen que l'art fa, i correspon a l'espectador obrir-se el camí per ell mateix. L'obra d'art, com el seu nom assenyala, obra, fa sentir, més a la llarga que a la curta, els seus efectes. L'art fa; en silenci, com un virus o com una bactèria. Si veritablement és efectiu genera una silenciosa i lenta revelació que va il·luminant, mostrant camins per veure d'altres maneres el món i descobrir, potser, aspectes ocults de nosaltres mateixos.

Dels artistes m'interessa singularment allò que diuen quan no parlen directament del que han fet. Per lo general de les seves obres no parlen massa perquè ells són els primers que saben que són les pròpies obres les que han de parlar.

Noemí Carrau, definint-se en la seva pàgina web es defineix com a naufrag i com a somiadora pren el naufragi i el somni com a signes d'identitat.

Parlaré breument de naufragis i de somnis. Parlant d'ells parlaré també del moviment i de la immobilitat, dos aspectes ben presents en les 10 obres que ens han convocat aquí.

En primer lloc parlaré del naufragi com a estat natural de l'artista.

El naufragi és sempre la víctima d'un infortuni. En algun moment la nostra artista va iniciar un viatge per l'oceà de l'art pel qual sempre es necessita bon vent, barca bona i mar favorable. El naufragi, que ha sigut de sempre, des dels grecs antics, una metàfora de qualsevol trajectòria vital, em sembla una precisa imatge de la vida de l'artista en la que el naufragi és permanent i forma part del seu destí inevitable.

Sense necessitat de prendre's-ho al pèl de la lletra, és necessari tenir present el que va escriure Samuel Beckett escrivint sobre la pintura i els artistes. Va dir, ser artista és fracassar com cap altre s'atreveix a fracassar, i afegeix, en aquesta fidelitat al fracàs és on viu la creació. Poden semblar

paraules radicals i sense cap dubte ho són en el sentit d'anar a l'arrel de les qüestions.

Segueixo parlant del naufragi: en els mites i llegendes clàssics molts dels naufragats que no sabien nadar van ser salvats de la mort per dofins o un atzar que els transporten a lloc més segur. Més segur?

No sempre. En els naufragis metafòrics, un estranger expulsat o que fuig en arribar a una ribera aparentment salvífica, inicia una nova vida. En aquest cas aquesta nova vida és una vida artística i la ribera salvífica, també aparentment, és Venècia.

He dit aparentment salvífica ja que com tots hem pogut comprovar quan hem estat allà, Venècia no és del tot terra segura, Venècia es mou, i els venecians ho saben de sempre. No en va, al territori de fora de la llacuna l'anomenen *terra ferma*, perquè és un lloc on la terra està quieta, no com a Venècia on tot es mou i no, com creu la gent, perquè s'enfonsi. Trontolla i rebruny com la carcassa corba d'un vell vaixell ancorat al fons de la llacuna, oscil·lant lentament i en totes direccions. És així que tothom ens hem perdut en algun moment a Venècia on no només es mouen els estrets camins empedrats sinó que també es mouen els seus noms que trobem repetits en distints llocs de la ciutat i ens confonen.

Venècia es mou i les imatges que Noemi Carrau ens ha portat ho demostren de manera fefaent. Es mouen ponts, edificis i palaus; els mateixos canals es mouen i l'únic que està quiet és l'aigua immòbil. La resta es mou i assaja tot l'any un immens i lent ball de carnaval.

Us vull parlar ara del somni i de l'altre senyal de identitat de Noemi Carrau, la de somiadora.

De manera inversa, el moviment en el somni no existeix. Si el naufragi aboca a un perpetu moviment de impossible control, metàfora de les incerteses a les que un artista està condemnat a viure de per vida, en canvi en el somni, contra el que podem creure, el que vivim o veiem està immòbil. Quan somiem veiem amb tota nitidesa imatges immòbils com a quadres successius, com a estampes d'un auca o com a fotogrames d'una pel·lícula. Escenes d'una versemblança irreal, o si voleu d'una realitat inversemblant. És quan despertem que els hi donem forma de història o de relat com fem amb el records de la nostra vida que no componen una història sinó que està formada de moments, de situacions.

El somni i la lluna, vells amics de la nit, a través d'ella es van conèixer i van fer tal amistat que ara ja és difícil separar-los. Això és el que ens recorda l'artista amb els quadres i amb el nom amb, *lunattica*, amb que ha batejat la seva exposició.

La barreja de imatges i de somni ens pot fer caure en la fàcil temptació d'associar les d'aquesta exposició amb el surrealisme però no recomano pujar a aquest tren sense més ni més. Tampoc fer massa cas a l'evident gramàtica cubista de les formes que hi veiem. Però és tal la potència dels llenguatges de les avantguardes de la primera meitat del s. xx que costen de treure'ls quan te'ls trobes enredats en la ploma o el pinzell.

Tot i que ens pot anar bé recordar alguna cosa del surrealisme.

Sense anar més lluny, parem atenció a la definició del surrealisme que el crític suís Marcel Raymond va fer l'any 1933, *allò que és peculiar en els surrealistes és haver volgut ser monarques d'un regne nocturn, il·luminat per estranyes aurores boreals, per fosforescències fantasmals que sorgeixen del que és insondable*"

Per la seva banda, Dalí abominava del moviment. Recordem que petrificava les seves composicions i ell mateix quan es transmutava en cineasta, proclamava i exigia que la càmera no es mogués: *hauria d'estar clavada a terra amb claus*, predicava. Al seu amic Calder li retreia que els seus mòbils es moguessin i es queixava, *el menys que es pot demanar a una escultura és que s'estigui quieta*.

Les obres de Noemí Carrau estan poblades de figures nocturnals igualment quietes, immobilitzades a la llum crema dels fanals per una mena de conjur.

Aquestes 10 obres ens miren des dels murs i se'ns ofereixen per a una contemplació no només atenta sinó, i sobre tot, pròxima. Impúdicament conviden els nostres ulls a no deixar cap racó per regirar i d'aquesta manera poder desxifrar quin és l'encanteri que les ha immobilitzat en la nit veneciana. Potser allà darrera se'ns apareguin les imatges d'un mirall que Noemí Carrau hagi passejat al llarg d'aquest tros del seu camí que ha fet en somnis.